

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 9 K. " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Készül a vízvezeték.

Próba szivattyuzás.

Debrecen város vízvezetéke, úgy látszik, tengeri kigyóvá fogja kinőni magát. A város csak költi rá az ezreket, de azért még sincs viz, sőt még biztosíték sincs rá, hogy lesz, hiszen a kívánt víz-mennyiség létezését sem tudják kimutatni. Eddig csak furtak és furtak és a sikeres furásokból arra következtetnek, hogy lesz víz elegendő, de a kutak oly közel vannak egymáshoz, hogy egyik kut a másik vízbőségét fogja elapasztani, ha állandó szivattyuzás alá kerül.

Ha a családás lenne is a része Debrecen közönségének, t. i. kiderülne az, amit a közönség hangoztat általában, hogy nem lesz víz, akkor is inkább most családják, mint akkor, ha a vízmű kiépítése után derülne ki, hogy nincs elég víz, a vízfordó réteget nem találták el. A boldogult Kiss Albert aggodalmait teljesen jogosultak voltak, sohasem éreztük ezt annyira, mint most, a próbaszivattyuzás előtt.

Még nincs kész ma sem a tiz kut. Vízvezetési szakvélemény nem áll rendelkezésre, hiszen a főmérnök maga is teljesen a vállalkozó kufuró cég jelentéseinek előadója csak, a helyett, hogy ellenőrzője és bírálója lenne.

Most kezdődik a próbaszivattyuzás és el fog dőlni eredményesen a nagy kérdés. Lehet, hogy igaza lesz a főmérnöknek, de azért aggodalmas mégis a dolog, hiszen csak három kutat fognak szivattyuzni egyelőre, ez pedig nem lesz a teljes bizonyítéka annak, hogy van elegendő víz, hiszen a tiz kut ma sincsen készen.

A bizottság ülése.

Az ülésen különben Kovács József polgármester elnöklété alatt jelen voltak: Körner Adolf és Király Gyula tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Várady Géza ármentesítő főmérnök, Tóth István, dr. Fejér Ferenc, Szilágyi Imre, Debreceni Jenő gyárigazgató. Az ülésen csupán a főmérnök jelentéseivel foglalkoztak.

Az ártézi furások 5., 6. és 7. számú kutainak összekötő csatornaépítési munkáinak biztosítására szűkebb körű, zárt ajánlati versenyt tartott a vízvezetési bizottság. Aczél Géza főmérnök 13 vállalkozót szólított fel ajánlattételre. Beérkezett 5 ajánlat, ezek között a

Hazai aszfalt és betonépítési vállalat, Kövér Károly cég, a végösszeg 28,506 K 5 fillér. Az 50 napi szivattyuzás hozzávetőleges összege 4920 K. Tehát a végösszeg 33,436 K 5 fillér.

Fried és Adorján cég 16,005 K 3 fillérért építi a csatornát, a 25 napi szivattyuzást 4000 koronáért végzi; a végösszeg 20,000 korona 3 fillér.

Lukács Vilmos és társa az építést 24,686 korona 10 fillérért, a 34 napi szivattyuzást 3370 koronáért vállalja. A végösszeg 28,056 korona 10 fillér.

Miután a legolcsóbb ajánlatot a Fried és Adorján cég tette, a főmérnök javaslatára a céget bizta meg a vízvezetési bizottság a munkálatok elvégzésével.

Ezután a főmérnök jelentést tett a kufurásokról. Eddig csak öt kut van teljesen készen, a 2., 3., 5., 6., 7. számú. Az 1. sz. kuttal a vörös fenyő eső beszakadt, azt vörös rézzel kell pótolni, ami pár ezer koroná különbséget tesz ki. A 4. számú kutat újra kell furni. Már 60 méternyire vannak. A 8. számú kuttal a vörös fenyő csöveket most állítják be. A 9. és 10. számú kuttal a végső munkálatokat teljesítik.

Ezen jelentéseket szó nélkül tudomásul vette a vízvezeték bizottság, pedig sok szó és alapos bírálat férhetne mindezekhez.

Országos kongresszus Debrecenben.

Szállodások, vendéglősök és kávécsok nagygyűlése.

Az ország vendéglőseinek, kávécsainak nagy képviselete jött el az alföld metropolisába, hogy itt nyugdíjgyűlésük és szakdolgaikban tanácskozásokat folytassanak. Debrecen pedig lobogódiszt öltött erre az alkalomra vendégei tiszteletére.

Szívélyesen üdvözljük a magyar vendéglősök csoportját Debrecenben s tanácskozásaikhoz sikert kívánunk.

Tegnap a megérkezés után kevéssel már nyugdíjgyűlésük tartott ülést, ahol szép ünnepség keretében leplezték le jóltevőjük, Tör-

ley József arcképét. A mai nap a kongresszus napja lesz. Holnap pedig újabb érdem méltánylására kerül sor. Hauer Bertalan jubileumát ünneplik meg. A jeles szakértársat üdvözlik, aki minden időben lelkes harcosa volt a nyugdíjgyűlésnek s mindazon szakdolgoznak, amelyek a múlt évek során éppen a vendéglős szervezet keretében sikeres megvalósulást nyertek.

Debrecen vendégeinek, az ország vendéglőseinek debreceni utjairól, a megérkezés és első gyűléssükről az alábbi tudósítás keretében számolunk be:

A vendégek érkezése és fogadtatása.

A vendégek érkezése és fogadtatása igen impozáns volt. A debreceni kávécsok és pincérek ötven tagu küldöttsége a Frohner szálloda udvarán gyülekezett. Weichinger Károly vezetésével diszasszólójuk alatt tornultak ki a pályaudvarra, ahol már ekkorára nagyszámú férfi és hölgy közönség volt jelen — élőkön Hauer Bertalannal — hogy az érkezőket fogadják. Megjelent a pályaudvaron Oláh Károly városi tanácsos is.

A déli gyorsvonat, amelylyel a vendégek érkeztek, tiz pernyi késéssel robogott be a debreceni pályaudvarra.

Midőn a vendégek mindnyájan kiszállottak, Hauer Bertalan előlépett a tömegből és a következő üdvözlő szavakat intézte Gundel Jánoshoz.

— Szeretett, kedves elnök ur! Tiz évi távollét után van szerencsénk téged ismét városunkban üdvözölni. Tiz évvel ezelőtt, midőn itt voltatok, meg voltatok velünk elégedve és hisszük, hogy most is kivívjuk megelégedéseteket. Tiz évvel ezelőtt kezdtünk együtt működni és működésünket most folytatjuk. Kivánom, hogy most is, épp úgy, mint régen, jól éreztétek magatokat körünkben. Isten hozott benneteket!

Az üdvözlő beszédre Gundel a következőben válaszolt:

— Kedves barátom és szaktársaim! Igen örvendek a szívélyes fogadtatáson és hálás köszönetet fejezek ki érte. Mindenkor szívesen jövök és jövőnk Debrecen városába, ahol tiz évvel ezelőtt szövetségünket megalapítottuk. További működésünkben is csak az egyetértés vezéreljen bennünket. A szép fogadtatást még egyszer köszönöm.

A beszédre a tömeg éljenzéssel felelt, majd pedig Leffler Károly, a Hungária kávéház főpincére lépett elő és a pincérek nevében Bokros Károlyt, a nyugdíjintézetük elnökét a következő szavakkal üdvözlötte:

Az 1908—9. tanévre az összes helybeli tanintézetekben hivatalosan elfogadott

tankönyvek és írószerek

~~~~~
Csáthy Ferencznél,
Debrecen legrégibb könyvkereskedésében.

A Ganz-féle Villamossági R. Z. legnagyobbb szakértelmével. — Szakszerű felvilágosítással, tervzetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Telefon szám 568

építésvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére. — Szakszerű felvilágosítással, tervzetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Telefon szám 568

Világítótestek, csillárok és szerelvények árus raktára. Telefon szám 568

— Nagyrabecsült Elnök ur! Engedje meg, hogy a debreceni pincérek fagadó bizottsága nevében körünkben való kedves megjelenéséért üdvözlöm. Egyben kívánjuk, hogy az a magasztos tette, amit a múltban és a jelenben érettnak tett és tesz, hő óhajunk, hogy ez a fáradozása sikerrel járjon. Most pedig örömteljes szívünkkel úgy a hőgyközönség, mint a rendezőség nevében kívánom, hogy a vendég urak kellemes napokat töltsenek Debrecenben.

Bokros Károly e szavakkal válaszolt: — Kedves Barátaim! Mint a nyugdíjgyesületnek elnöke, örömmel jöttem én is ide és köszönöm a szíves fogadtatást. Szívesen jöttem ide, ahol a ma már terebélyes fát elültettük. Az évekkal ez előtt elültetett fa ma már nagy árnyékot ad. A pincéreknek ma már meg van a védelmük és én tovább munkálkodom érte. Isten éltesse Önöket!

Azután a vendégek felültek a reájuk várakozó kocsikra. A város két fogatot küldött ki, amelyek közül az elsőben Gundel János Hauer Bertalannal együtt, a másodikban pedig Bokros Károly Solti Odón dr. jogtanácsossal vonult be a városba.

A vendégek programjában Márkus Jenő Dréher vendéglőjébe vonultak, ahol ismerkedési ebéd és az elnökség tiszteletére a virágteremben fényes bankett volt. A banketten számos felkészítő hangzott el.

Közgyűlés és aroképleleplezés.

Délután a kereskedelmi és iparkamara disztermében a szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésegedékek országos nyugdíjintézte XI. évi rendes közgyűlését tartotta meg.

A közgyűlést kevéssel négy óra után Bokros Károly elnök nyitotta meg.

Üdvözölte az erre a jubiláris gyűlésre Debrecenbe érkezett vendégeket. Kifejtette, hogy mi a nyugdíj-egyesület célja. Példának hozta fel néhai Seress Márton volt kassai vendéglős tragikus esetét, aki a legbuzgóbban fáradozott a nyugdíjgyesület megalapításán és midőn anyagi romlása bekövetkezett, az ő általa alapított egyesület legelőször neki nyújtott segílyt. Ilyen esetek fordulhatnak elő a jövőben is és éppen ezért tartsa szükségesnek minden szakmába vágó foglalkozásu egyén — mondta — hogy a nyugdíj-egyesületbe tagul beiratkozzék.

Ismételt üdvözlés után említést tett Bokros Károly az egyesület legnagyobb adakozójának, néhai Törley József olajfestésű képeinek leleplezési ünnepélyéről. Beszédét azzal végezte, hogy a pezsgógyárosok, vendéglősök és kávéosok továbbra is tartásuk fenn szoros összeköttetésüket. Azután felkérte Solti dr.-t néhai Törleyről való emlékbeszédének megtartására.

Solti Odón dr. Törley Józsefet méltatta. A haretéren elesett hősközhöz hasonlított, mert — ugymond — akinek volt ereje az élet nehézségeit úgy leküzdeni és oly magasra emelkedni, az megérdemli a visszaemlékezést. Kimagasló alak volt Törley József, akinek személyére nem följegyzésekből emlékezünk meg, de maradandó tetteivel s embertársai javára kifejtett munkaszorgalmával magát örökre felejthetlenné tette. Legyünk mi az elsők, akik lobogónkat az ő felejthetetlen emléke előtt meghajtjuk és most hulljon le a lepel.

Az elnöki emelvény mellett balról pálmák és más délszaki növények között volt Törley József gyönyörű, aranykeretes olajfestésű mellképe, amelyről Solti Odón

dr. szavaira lehullott a lepel és látható lett az elhunyt pezsgógyáros arcképe. Azután Solti Odón dr. a kép felé fordulva, buzdította az egybegyűlteket az összetartásra:

— Hass, alkots, gyarapíts s a haza fényre derül.

Eljenzés és tapsvihár tört ki a beszéd végeztével. A tapsvihár lecsillapultával Törley Bálint állott fel szólásra. A fiatal pezsgógyáros a következő szavakkal köszönte meg a közgyűlésnek a nagybátyja emléke iránti kegyeletes ünnepséget:

— Mint a Törley-család kiküldötte, hálataljes szívvel köszönöm meg a közgyűlésnek néhai nagybátyámra való visszaemlékezését. Talán a Gondviselés akarta úgy, hogy ez a szép ünnepség a magyarság Mekkája, Boesky városa, Debrecen, a hol annyi fontos neves esemény folyt le, legyen színhelye ennek az országos gyűlésnek, egyben ünnepségnek.

Nagybátyám, néhai Törley Józsefnek emléket állítottak az urak, csokorba kötötték a megemlékezés virágait dr. Solti Odón jogtanácsos ur imént elhangzott szavai által. Nekem kétszeresen nagyobb itt az örööm, mert ebben a leleplezési ünnepségben utmutatást látok a jövőre, hogy a ki dolgozik, alkot, fáradoz, annak emléke fennmarad és az utókor érdemes hálaja veszi körül emlékét. Örülök, hogy cégünk és a vendéglős urak között ily szoros barátság áll fenn és kívánom, hogy ez továbbra is így legyen. A jöleső megemlékezést én még egyszer köszönöm.

Eljenzéssel felelt a közgyűlés Törley Bálint szavaira s azután a határozatképeség megállapítására s a beérkezett szavazójegyek számának kihirdetésére került a sor. A közgyűlés nem volt határozatképes, a mennyiben csak százegy szavazó lap érkezett be.

Ezután az évi jelentést terjesztette elő Solti Odón dr. A terjedelmes s szépen megszerkesztett jelentést a közgyűlés minden pontjában elfogadta. A jelentés beszámoló elsősorban az igazgatóság működéséről, az egyesület vagyongáról. A nyugdíjgyesület vagyona ez év július 30-án 441,786 korona 40 fillér volt, a mely 62,509 korona 96 fillér gyarapodást jelent. Ez pedig még az előirányzást is fölulmulta. Az egyesületnek ez idén hatszázötven tagja van, a mi viszont 38 taggal való esökkenést jelent a tavalyihoz képest. Tagsági díjakból július 30-ig, egy év alatt 72,432 korona 74 fillér folyt be.

A felügyelő bizottság jelentését Francois Lajos elnök távolléte miatt Barta Béla szaklapszerkesztő, felügyelő bizottsági tag olvasta fel, a mit szintén elfogadott a közgyűlés. A zárszámadásra szintén megadták a felmentvényt. A költségelőirányzatot szintén elfogadta a közgyűlés.

Az évi jelentés előterjesztése után Solti Odón dr. Bokros Károly, a nyugdíj-egyesület elnökének működését méltányolta és indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott Bokrosnak.

Az alapszabályokat a közgyűlés nem tárgyalhatta, mert a tagok határozatképes számban nem jelentek meg.

A közgyűlésre hét indítvány érkezett be, melyek közül az első, Müller Antal elnök lemondásával megüresedett alelnöki állás betöltésére Petanovics József a fővárosi Metropole szálló tulajdonosát ajánlja, akit a közgyűlés egyhangulag meg is választott. Petanovics megválasztásával megüresedett egyik igazgatósági tagságra Hámor Józsefet választották meg. Negyedik indítványt Francois Lajos, az egyesületnek a pincér menhelylyel való egyesülése érde-

kében nyújtotta be. Ebben a közgyűlés nem döntött, hanem Bokros Károly indítványára úgy határozott, hogy a fővárosi igazgatósági ülésen tárgyalassék az indítvány.

Végül pedig Gundel János indítványára, melyben Bokros Károly és Solti Odón dr. érdemeit méltatta, mindkettőnek köszönetet fejezett ki a közgyűlés.

Azután Bokros Károly a közgyűlést berekesztette.

Este megváltoztatott programjában ismét a Dréherben folytatták az ismerkedést, amely a legkitünőbb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

Kik érkeztek a kongresszusra?

A kongresszusra s ezzel kapcsolatosan ünnepségekre tegnap estig megérkeztek: Martoufy Márton miniszteri tanácsos, az ipariskolák országos főigazgatója, aki a közoktatási kormány nevében vesz részt; továbbá Gundel János szövetségi elnök, a Ferenc József rend lovagja, Glück Erős, a szövetségi szakoktatási osztály elnöke, dr. Solti Odón a budapesti szakipartársulat jogtanácsosa, Bokros Károly az országos szaknyugdíjgyesület elnöke. A budapesti és vidéki ipartársulatok képviselőit itt vannak: Roth Sándor (Ungvár), Végh László (Sárospatak), Juranovits Ferenc és családja (Szeged), Csersy Mihály a kiváló író, a több fővárosi lap Homok írói néven szereplő tárcuírója, a szegedi ipartársulat titkára, Mészáros Ferenc és neje (Malacska), Verter István (Szolnok), Kővári Jenő (Rozsnyó), Garai Naci (Csap), Klekner Lajos, Kaszás Lajos, Gregvits Ferenc, Bartuscher Ernő, Simfli Dániel, Wilmann Károly, Kutassy Vince, Kamarás Mihály, Schmidt Konrad budapesti ipartársulati tagok, Malosik Antal alelnök vezetésével, F. Kiss Lajos, Ihsz Antal lapszerkesztők, Grünvald Mór (Kaposvár), Prager Ferenc (Kaposvár), Szabó Imre, (Kaposvár), Löbl Ferenc (Kaposvár), Fried Ferenc (Szatmár), Mezey Mór (Kaposvár), Widdermann János (Sopron), Szalassy Alajos (Kassa), Löw Béla (Kassa), Farkas Márton (Pécs), Csernovitz Sándor (Pécs), Hercegh Ferenc (Szombathely), Braun Pál (Kecskemét), Karácsonyi János (Kolozsvár), Csillag Samu (Ungvár), Ráosky Ágoston és családja (Nádaszlók), Markus Zoltán (Szatmár), Surányi József (Nagyvárad), Rosner Ignác (Királyhida), Eble Lajos, Kneth Károly (Szeged), Hegedüs Sándor (Tarcsl), Farkas Elek (Lugos), Brautner Lipót (Komárom), Davidházy János (Kassa), Delfin Samu (Budapest), Sugár Miksa (Pécs), Flór Győző (Budapest).]

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Jogászok alkotmányos élete. A főiskola megnépesedésével visszatértek a jogászok is. Ami azt jelenti, hogy így tanév elején a studiumok előtt alkotmányos életet élnek. Ilyenkor döntik el egy évre az ifjúsági élet sorsát, hogy kire is bizzák annak vezetését. A vezető tisztségek közül a legfontosabb a „Joghallgatók Segítő Egyesületének” elnöki tisztsége, amelynek betöltésétől függ ugyszólván a joghallgatóknak egy évi belső és külső szereplése, működése. Az utóbbi évek vegetálása után a joghallgatók szerencsésen választották meg elnökjelöltjüket Dózsa István személyében, akinek eddigi működése és az abban megnyilvánult akaratereje biztosítéka lesz a komoly munkának és a nyomában járó sikernek.

Iskolakönyvek és író-rajzszerek beszerzésére ajánljuk **Antalfy József** könyv- és papirkereskedését Piac-u. 44. Letzter kapu mellett Telefon 612

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

Negyven év után.

1868-ban végzett theológusok találkozása.

Tizenegy őszebevegült, 1868-ban a debreceni főiskolában theológiát végzett férfiu találkozott tegnap Debrecenben. Kedves és megkapó ünnepséget rendeztek maguk családjaik között, amely ünnepségen a már csak egyedül életben levő Balogh Ferenc tanáruk is megjelent.

A találkozó a következő volt osztálytársak jelentek meg: Somogyi Pál képezdeai tanár, Nagy Elek tanár, Boross Sándor-lelkész, Tripsó János kántortanító, Dávid Lajos lelkész, Falussy Károly lelkész, Szondi Lajos ny. tanító, Balogh Imre lelkész, Szívós Béla író, Magyar Gábor lelkész és Szabó Albert tanító.

Dél előtt 9 órakor az egyház nagy tanácsstermében gyűltek össze az osztálytársak. Somogyi Pál szép egyházi beszéddel üdvözölte a megjelenteket. Visszaemlékezett beszédében az elmúlt negyven évre, majd pedig a jövőbe vetett hittel imával fejezte be beszédét. Azután az egybegyűltek egyházi énekeket énekeltek és szétoszlottak.

Délben találkoztak ismét a Dréher vendéglőben, ahol ötven terítékű bankett volt, amelyen a találkozó volt osztálytársak családjaikkal együtt jelentek meg. A banketten számos felköszöntő hangzott el.

Este félnyolcórán Somogyi Pál vendégei voltak az ős találkozó, amikor ismét több felköszöntőt mondtak s újabb öt évi találkozásban állapodtak meg.

VÁROSHÁZA.

Kinek van takarmánya? A földmivelésügyi kormány felhívást intézett az ország gazdasági egyesületeihez, hogy tudakozódjanak: mennyi takarmányuk van eladó? A gazdák, a kiknél eladó takarmány van, a gazdasági egyesületek titkárainál jelentsek be, mennyi takarmányt hajlandók eladni.

Makk-árverés. A városi erdők makktermését szeptember 17-én bocsátja árverésre a város.

Színházbizottsági ülés.

Kik az új tagok?

Az első hónap műsora.

Mi van a társas viszonyonnyal?

Kevéssel a színiévad után általános feltűnést keltett Zilahy Gyula

szinigazgató hírlapi nyilatkozata, amelyben őszinte vallomást tesz helyzetéről s hálásan jelzi, hogy Letzter Józsefben mentő és segítő-társra talált.

Azóta néhány hónap mult el. A színház iránt érdeklődők tudták, hogy Zilahy szerződést kötött Letzter Józseffel s nem kisebb érdeklődéssel várták az első színházbizottsági ülést, ahol Zilahy jelentést tesz a társas viszonyról s azokról a tervekről, amelyekkel a megjelent érdeklődést a színház iránt fokozottabb mérvben fogják felkelteni.

A tegnapi színházbizottsági ülés azonban nagy meglepetést hozott. Zilahy Gyulát egyenesen felszólították, nyilatkozzék a társas viszonyra vonatkozólag. Zilahy azonban kérte a bizottságot: mentse fel a nyilatkozat alól, mert ez az ügy ezidő szerint tárgytalan.

A bizottság megnyugodott. Nem kérdezte meg, miért tárgytalan? Az indokolásra, ami pedig fölöttébb tiszta-világításba helyezhette volna a színházi állapotokat, nem volt kíváncsi.

Egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett. Még azt sem kérdezte meg, hogy az a helyzet, amelyet Zilahy a színiévad végén kétségbe ejtőnek jelzett hírlapi nyilatkozatában, mennyiben és hogyan változott kedvezőre, miképpen lett — legalább a Zilahy őszinte vallomása után — garancia képezzé, ha már az a társas viszony, amelyet ő maga is teljes garanciának tartott és amelyet a színházi élet iránt érdeklődők annak remélték — tárgytalanná lett.

A bizottság elfogadta a névsort, a programot, mindent. Ideiglenesen. Várakozó álláspontra helyezkedett. Mint tette a multban. Csak aztán ez a várakozó álláspont hirtelen újabb meglepetést ne hozzon, mint a mult szezon elején.

Az új tagok.

A bizottsági ülésen Kovács József polgármester elnöke alatt jelen voltak: Szentkirályi Tivadar, Zádor Lajos, Oláh Károly, dr. Magoss György, Vecsey Imre, dr. Fejér Ferenc, dr. Burger Péter, dr. Láng Sándor, Sámy Béla, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezső, Kulcsár Endre, Tóth István, Aczél Géza főmérnök.

Kovács József polgármester elnöki megnyitóját Zilahy Gyula jelentette, hogy az új személyzet már együtt van és Maramaroszigeten működik.

Komlóssy: Hol az írásbeli jelentés?

Zilahy: Előterjesztem szóval.

Komlóssy: Ez eddig nem volt szokásban. Írásban kellett jelenteni.

Zilahy Gyula ezután előterjeszti társulata névsorát, a melyből az új tagok a kö-

vetkezők: *Barabás* Ella drámai szende, *Gazdi Aranka* drámai hősnő, *Gyöngyi Jolán* operett énekesnő, *Huzolla Irén* drámai szende, *Kovács Laura* anyaszínésznő, *Radó Anna* operett alt énekesnő, *Rózsa Lili* operett szubrett, *Ferenczy Frigyes* buffó, *Gyöngyi Izsó* operett buffó, *Kemény Lajos* operett énekes szalon színész, *Lugossy Béla* hősszerelmes, *Nádor Zsiga* naturburs, *Sándory Kálmán* epizód-komikus.

Végül megjegyzi, hogyha az új tagok közül valaki nem válna be, helyette időközben is kész más szerződöttni. Erre az eshetőségre különben már is vett fel összeget budgetjébe.

Zilahy Gyula a névsor beterjesztése után az október havi műsort olvasta fel, a melyre nézve megjegyzi, hogy emberileg igyekezni fog azt megtartani. Az első havi műsorterv a következő:

Október elsején: 1. *Tatárjárás*, operette. 2. *Brankovics György*, dráma. 3. *Bobberceg*, operette. 4. *Tatárjárás*, operette. 5. *Sámson*, színmű. 6. *Koldusgróf*, operette. 7. *Szabinák* elrablása, vigjáték. 8. *Rómeó és Julia*, tragédia. 9. *Tatárjárás*, operette. 10. *Szép Heléna*, operette. 11. *A harang*, legenda. 12. *Figaró házassága*, vigjáték. 13. *Harang*, legenda. 14. *Harang*, legenda. 15. *Harang*, legenda. 16. *Piros bugyeláris*, népszínmű. 17. *Tatárjárás*, operette. 18. *Tündérszerelm*, operette. 19. *Liliomfi*, énekes vigjáték. 20. *Egy párisi regény*, színmű. 21. *Tündérszerelm*, operette. 22. *Tündérszerelm*, operette. 23. *Tündérszerelm*, operette. 24. *Mi történt az éjjel*, vigjáték. 25. *Dollár herceg*, operette. 26. *Idegen nő*, színmű. 27. *Lolenc*, színmű. 28. *Dollár királynő*, operette. 29. *Dollár királynő*, operette. 30. *Dollár királynő*, operette.

Bérlők és a piros színlap.

Szent Királyi szerint úgy a névsort, mint a műsort megnyugvással kell tudomásul venni. Ebben az irányban tehát az igazgató ur ígéreteivel szemben várakozó álláspontra helyezkedünk. Szóvá teszi azonban, hogy az igazgató némely darabot a végtelenségig ismétel. Javasolja, hogy az igazgató a bérlőknek egy darabot háromszor nál többet ne adhasson. Ha a darabot többször is elő akarja adni, akkor vegye vissza az ilyen előadásokra a bérlők jegyét. Hiszen ha kell a közönségnek az a sokat játszott darab, akkor elfogy a bérlők által visszaidott jegy is.

A színházbizottsági tagok túlnyomó többsége helyesli a Szent Királyi Tivadar indítványát és hozzájárul.

Dr. Fejér Ferenc a kaviáris darabok előadása ellen szólal fel.

Zilahy Gyula kijelenti, hogy ő maga is korlátozza a kaviáris izü darabok előadását. Azért jelzi az ilyen darabokat piros színlapon, hogy „a közönség ne jöjjön a színházba”. (?) Javasolja és kéri elfogadását annak, hogy a bérlőktől piros színlapos estekre előtte való nap visszaválthassa helyüket. A Szent Királyi Tivadar indítványához ő is hozzájárul. Csak azt kéri, hogy egyetlen sláger darabnál tegyen kivételt a színház bizottság. Engedje meg, hogy a sláger darabot legalább négyszer adhassa a bérlőknek, minden más jobb darabot pedig legalább háromszor.

A színházbizottság Zilahy ezen kérését teljesíti; ahhoz is szívesen járul hozzá, hogy a bérlőktől a piros színlapos estélyre már előtte való nap a bérlői árban visszavehesse a jegyeket. Természetesen azoktól a bérlőktől, akik nem akarják megnézni az ilyen előadást.

Gyermekruha különlegességek, kosztümök, pallettok, gallérok, és mindenféle

iskola ruhákban

ujdonságok őríási nagy választékban érkeznek **Blau Ármin és Társa** gyermekruha áruházában Batthyány utca 2. szám. Gyermekruhák varrása elvállaltatnak.

Saját termésű kerti bor literes és fél literes üvegekben kapható Széchenyi utca 42-ik szám alatt.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzre.
Elsőnek csemege házhoz lesz szállítva.

A színház világítása.

Tóth István felteszi a kérdést, hogy a színház villamos világítását illetőleg milyen intézkedések történtek?

Oláh Károly megadja a felvilágosítást, hogy a nézőtér már villamos világítást kap, de a színpad villamos világítása teljesen nem készíthető el. Részben azonban a színpad világítása is megerősített villamos lámpákkal.

Komlóssy D. Bizony ideje. A múltban nem minden ok nélkül panaszkodott a közönség, hogy a nézőtér és színpad egyaránt sötétek.

Mi van a társas viszonyokkal?

Sámy Béla felhívja, hogy városszerte nyíltan tárgyalják azt az üzleti összeköttetést, amelybe Zilahy Gyula színgazdát Letzter Józseffel lépett. Mi igaz van ebben, hogy áll ez a dolog? Erre nézve tartaná kívánatosnak a Zilahy felvilágosítását, különösen a kettőjük között létrejött szerződés bemutatását.

Zilahy Gyula röviden jelzi, hogy Letzterrel állott ugyan némely üzleti irányú összeköttetésben, de kéri a bizottságot, hogy ebben a tekintetben mentse fel a nyilatkozatok alól.

Oláh Károly véleménye szerint ez nem is tartozik a bizottság elé. Zádor Lajos hasonló véleményen van.

Dr. Burger Péter szerint ez a szerződés igenis a bizottság elé tartozik. Mert ő Zilahy Gyula és működése iránt már semmi bizalommal nem viseltetik. Igérni ígért ő már többet is, mint most. Ebből a szerződésből akarja látni, hogy a bizalmi garanciák milyenek lesznek a jövőben?

Komlóssy Arthur szintén helyesnek tartja, hogy ilyen irányú szerződés itt bemutatassék.

Zilahy Gyula a Letzterrel vonatkozó tárgyalásra nézve ismételtén kéri a nyilatkozás alól felmentését, amennyiben ez most tárgytalan.

A bizottság nem is fűszerezte tovább a kérdést. Jólehet, mindgyükük nagyon jól tudta, hogy ilyen szerződés kötött, megnyugodtak Zilahy nyilatkozatában, amely ezt a társulást ezidő szerint tárgytalannak jelezte.

UJDONSÁGOK.

* **Az Omke újjászervezése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés újjászervezte központi irodáját. Dr. Szende Pál budapesti ügyvédet választották meg egyhangulag főtitkárnak, dr. Balkányi Kálmán és dr. Katona Sándor budapesti ügyvédek pedig szintén egyhangulag titkároknak. Bennünket, debrecenieket különösen érdekel Balkányi megválasztása, a ki idevaló fiatal ember és kiváló szerepet játszott eddig városunk társadalmi és írói mozgalmában.

* **Csöd.** Az Angol királynő szálloda vendéglő és kávéház tulajdonosa, Kaszás János csödbe jutott. A kir. törvényszék tömeggondnoknak dr. Kiss Béla s helyettesül dr. Goldmann Armin ügyvédekot nevezte ki.

* **Elragadt lovak.** Óriási riadalom volt tegnapelőtt, kedden délelben a Piac és Csapó utcákon. Egy, a Piac és Simonfi utca sarkán álló uradalmi hintót a ló elragadta, fékevesztett iramvágatással fordult be vele a Csapó utcába, ahol különösen az árusok között óriási pánik keletkezett. Végre Fűk József miképesi gazdálkodó bátran a vágató ló elébe ugrott és zabóját megragadva megállította, míattal a lenyegető veszedelmet megakadályozta.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

* **A Gazda-körből.** A debreceni Gazda-kör választmánya f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a beteg Domahidy Elemér elnök helyett Polgári Bálint alelnök elnököl. Fontos folyó ügyek vannak napirenden.

* **A Meszena utcai gyilkost elítélték.** A debreceni kir. törvényszék esküdt bírósága dr. Oláh Miklós bíró elnöklete alatt Furkó Tamás lovászt, aki június 8-án, hajnalban a Meszena utcában agyonszurta Burai Lajos tizenkilenc éves napszámot, három évi fegyházbüntetésre ítélte. Az elítélt felebezett.

* **Gyöngyösi István emléktáblája.** Az Ungvárt újabb időben alakult Gyöngyösi társaság fel akarja újítani Gyöngyösi Istvánnak, a Murányi Vénus, a Kemény János híres költőjének az emléket. Sokáig vita folyt arról, hogy hol és mikor született a XVII-XVIII. századok legnépszerűbb elbeszélője, míg végre sikerült az Ungvárt működő irodalmi társaságnak megállapítani, hogy Gyöngyösi az Ungvár melletti Radványon született. Szülőházát most emlékláblával jelöli meg a Gyöngyösi társaság, egyszersmind nagyobb szabású emlékünnepet rendez, annyival inkább, mert a társaság ez alkalommal mutatja be magát az irodalmi világnak. Meg is hívta a f. hó 20-án tartandó emlékünnepre az összes irodalmi és tudományos egyesületeket, közöttük a Csokonai-kört, amely bizonyára szintén képviselteti magát az emléktábla leleplezésekor már csak azért is, mert a Csokonai-körnek egyik választmányi tagja, dr. Csűrös Ferenc több ízben foglalkozott Gyöngyösi István, életével és költészetével.

* **A katonaszökevény a katonaságnál.** Részletesen megírtuk, hogy Schneider Adolf olmtüzi katonaszökevényt a Hortobágyon elfogták és a rendőrség kezébe került. A bujdosó katonát kedden a rendőrség átkísérte a 39-ik gyalogezredhez, amely intézkedik Olmtüztbe való visszazállítására iránt.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Miután a debreceni kereskedelmi betegsegélyző-egyesület közgyűlési képviselőinek kiegészítése tárgyában a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal 3462/1908. sz. körrendeletét folytán 1908. évi szeptember hó 6-ik napjának d. e. 10 órájára hirdetett rendkívüli közgyűlés nem volt határozatképes, ennélfogva egyesületünk az alapszabály 38. §-a értelmében 1908. szeptember hó 13-án, azaz vasárnap d. e. 10 órakor a Kereskedőtársulat dísztermében újabb rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. főnököket és az egyesület t. biztosított tagjait azzal a megjelöléssel hívom meg, hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül fog érvényes határozatot hozni. Tárgy: A főnökök sorából 2 közgy. kiküldött választása. Az alkalmazottak sorából 17 közgy. kiküldött választása. Debrecen, 1908. szeptember 7-én.

* **Nem eresztelek be kilenc óra után.** Bizonyára ezt mondta Szabó Lajos bérkocsinak saját, de tőle különváltan a Borz utca 24. szám alatt, Kozák Ferenc házában lakó felesége, midőn tegnapelőtt éjszaka tizenegy óra tájban az ablakon hozzá bekopogtatott. Szabó Lajos aztán emiatt oly dühös lett, hogy a ház kapuját s ablakait sorban betörte. A ház gazdája magánlakásért és éjjeli közszendháborításért fellejtette a rendőrségen, amely az eljárást megindította ellene.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áruai állandóan frissen kaphatók.

* **Halálozás.** Néhai polgár Szabó József f. hó 8-án, d. u. 5 órakor, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó hó 10-én, délután 3 órakor fognak Timár-utca 42. számú házunktól a ref. egyház szertartása szerint, a kistemplomban tartandó ima után a Várad utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Egyetlen leánya: Szabó Mariska férjével polgár Szilágyi Lajossal és gyermekek, Mariska, Testvére: polgár Szabó Ferenc nejjével Nagy Zsuzsánnával és gyermekei. Násza: polgár Szilágyi István gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Peley Imre tem. int. (Bádogos utca 6. sz.) rendezli.

* **Ismét hamis pénz.** A debreceni rendőrség már hetek óta erélyes és széleskörű nyomozást folytat, hogy az utóbbi időben oly gyakran forgalomba hozott hamis pénzek eredetét kikutathassa. A nyomozás azonban mindeközéig nem járt eredménnyel, sőt egyre érkeznek feljelentések újabb pénzhamisítványokról. A följelentések legtöbbszörre egy koronás hamisítványokról szólnak. Egész halmaz elkobzott hamis pénz van már a rendőrség birtokában, amelyek kedde délelőtt újból szaporodtak. A vasúti pénztárnál Balla Ferencné hajdusoboszlói kofaasszony fizetett hamis egy koronással, amit azonban a pénztárosnő csakhamar észrevett és az asszonyt átadta a rendőrségnek, amely az eljárást megindította ellene s kellő igazolás után szabadon bocsátotta.

* **Meglopott gazdálkodó.** Kellemetlen meglepetés érte kedden este Kovács István vámospécsi gazdálkodót, a mint a Hajnal utca 8. szám alatti bormérésből kijött a szekere felül akart. Ismeretlen tettesek ellopták a szekérről felső kabátját s leszedték a lovakról a szerszámot. A meglopott gazdálkodó elpanaszolta a lopást a rendőrségen, a mely keresi a tolvajokat.

* **Tűz a Bethlen utcában.** Tegnap délelőtt fél tíz órakor Kiss Mihály, Bethlen utca 66. szám alatt lakó gazdálkodó udvarán a keresztépület eddig ismeretlen okból kigyuladt és dacára a tűzoltók két órai erős munkájának, a cseréptető teljesen elhamvadt s a padláson levő kukorica és széna is a tűz martaléka lett. A kár körülbelül 6000 korona.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Komár Lajos r. kath. 1 hónapos, Bösörényi József ref. 3 hónapos, Halász Erzsébet r. kath. 20 éves, Kovács Péter ref. 15 hónapos, Tisza Mária ref. 6 hónapos.

* **Az új végrehajtási novella** értelmében siessen minden érdekelt hitelező bejelentési és értesítési nyomtatvány úrpokát beszerezni. Legelőször forrás Mihály Sámuelnél, Főtér 30. 100 ivenként K 1-80.

* **Hegedűre kezdő,** valamint tovább képző novendékeket a legkiválóbb methodus szerinti kiképzésre elvállalok. Nőth Antal konzervatoriumot végzett okl. magán-tanár. Baross u. 1.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kiváló minőségű angol rumok.

* **Bármely iskola részére** füzet, író- és rajzszerszükségletét legolcsóbban beszerezheti *Thaisz Arthur papirkereskedésében*, Bika-szálloda mellett.

* **Csakis érett mézet** használjon. Az érett méz sűrű és sárga. Az éretlen méz híg és világos. A jó méz egészség. A rossz méz betegség. Teljesen érett, kristálytiszta 84 % cukortartalmu csemege és gyógyméz (akác és hárs keverék) 1 kiló 2 K 60 fillér üveggel, az üveget 60 fillér vissza; 5 kiló 8 K 50 fillér, ifj. Weichinger Hungária méhészeti telepe.

* **Ma lép életbe az új végrehajtási törvény** és rövid időn belül letelik a lejárt követelések bejelentési ideje. A bejelentésekhez szükséges ívek Aczél Henrik modern antiquariuma és papirkereskedésében szerezhetők be, a hol a bejelentéseknél szükséges eljárás iránt a kellő felvilágosítással készséggel szolgálnak.

* **Debrecen szálloda**, a vidéki polgárság találkozó helye. Állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör, tisztán kezelt érkörtvélyesi fajborok kimerése. Ujabbban a Tabb d'hot rendszert vezetem be éttermemben. 1 ebéd 3 fogásból: leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona. Vacsora: 1 sült, 1 sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáimat a város központján, 1 személyre 140 fillértől 3 koronáig. Kisebb, esetleg nagyobb társaságoknak külön kis éttermek (separék) rendelkezésre állanak. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér tisztelettel Kovács Aladár vendéglős. Havi abonama 40 korona.

* **Beiratások a gazdasági ismétlőiskolába** szerda és szombat délután 3-5-ig a városházán (I. em. 25. sz. szobában), egyéb napokon pedig a gazd. ism. iskolánál eszközöltetnek. A beiratások f. évi szeptember hó 25-ig tartanak.

* **Találtatott egy forrás**, ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyiszintén írószerszükségeit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „Aczél Henrik” modern antiquariuma könyv- és papirkereskedését felkeresni. Piac utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* **Alföldy Károly** táncintézetében a tanfolyam szeptember hó 12-én megkezdődik. Beiratások eszközölhetők d. e. 10 órától 12-ig; d. u. 3 órától 5-ig. Lakása és táncintézete Péterfia utca 2. szám. Telefon szám 510.

* **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „Bejelentés” és „Értesítés” nyomtatványok kaphatók Hegedűs és Sándor papirkereskedésében, Kossuth u. 11.

* **Debreceni Zander gyógyintézet** Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes fizikális gyógyberendezés. Főbb javak: Idült gyomorbelátás, székrekedés, elhízás, köszvény, csusz, idegzavarok (ischias stb.). Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Erelmeszesedés, szívbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, bémulások. Gyenge testalkatú gyermekek fejlesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgőrbülések. Forró lóg fürdők. Villamosítás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogatják. Dr. Szász Adolf orvos.

* **Iskolakönyvek odon és új állapotban** Tegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszerszükséglet is kapható.

* **Beiratkozók tudomására** adjuk, hogy az összes iskolákban előírt tankönyvek új és használt példányokban Antalffy Józsefnél, Piac u. 44. (Letzter fényképész mellett) kaphatók.

* **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk a *Hegedűs és Sándor* céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek *odon és új állapotban* beszerezhetők, mindenféle papír-, író- és rajzszerszükséglettel együtt.

* **Kötött térfi harisnya** 20 krajcár, angol zefir turista-ing 1.50 kor. a Rózsa-féle volt Nyakkendő-király helyiségében, a főposta mellett: Stern F. áruháza.

TÁVIRATOK.

Miniszterelnökök tanácskozása.

Budapest, szept. 9. Beck Vladimír báró osztrák miniszterelnök ma délután több óra hosszat tanácskozott Wekerle Sándor magyar miniszterelnökkel, akivel a holnap kezdődő közös tanácskozás anyagára nézve állapodott meg.

Kossuth L. Tivadar Apponyinál.

Budapest, szept. 9. Kossuth Lajos Tivadar ma a kultuszminiszteriumban meglátogatta Apponyi Albert grófot, a kivel hosszabb ideig társalgott.

Kossuth Ferenc jobban van.

Budapest, szept. 9. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapotában a javulás csakugyan tartósan ígérkezik. Mint értesülünk, Kossuth Ferenc annyira jobban van, hogy ma már fölkelhetett. Agyban ugyan nem kell maradnia, de azért lakásából el nem távozhathat. Orvosa, dr. Müller Kálmán egyetemi tanár, főrendiházi tag, tekintettel Kossuth Ferenc állapotának javulására, egyelőre beszüntette látogatását a kereskedelmi miniszternél. Kossuth Lajos Tivadar ott időzik lábadozó bátyjának lakásán. Kossuth Lajos Tivadar e hó 29-ig marad Budapesten.

Burián báró Budapesten.

Budapest, szept. 9. Burián báró közös pénzügyminiszter ma Boszniából a fővárosba érkezett. Azonnal kihallgatásra jelentkezett a királynál, akinek boszniai utjáról és az ott szükségessé vált intézkedésekről referált.

Mehalt a kuria elnöke.

Rózsahegy, szept. 9. Oberschall Adolf, a kuria elnöke ma délután meghalt.

Halál a vadászatban.

Kolozsvár, szept. 9. Az apahidai sóstón vadásztak Hochmeister Antal százados és Soós Ignác kezelőtiszt. A vadászat rosszul végződött, mert a csolnak felborult és a tiszthelyettes belefutott a vízbe.

Befutott a folyóba.

Pancsova, szept. 9. Bözsner Jakab kereskedő hasonló nevű fia 2 társával fürödni ment a Temesbe. A fiu görcsöt kapott és belefutott a folyóba. A holttestét még nem találták meg.

Tolvaj igazságügyminiszter.

Bécs, szeptember 9. Alberti, Dánia igazságügyminisztere, aki 13 milliót sikkasztott és megszökött, a minap ünnepelte meg Marienbadban a házassága 25. éves jubileumát a felesége szeretőjével, azután pedig újra eltűnt. A ragadós kezű minisztert körözik.

Elítélt újságíró.

Ujvidék, szept. 9. A bíróság Székely Béla újságíró 6 hónapi fegháza ítélté Odeskahy hercegnő megrágalmazásáért. Az újságíró barátai kegyelmi kérvényt nyújtottak be a felségéhez.

Letartóztatott merénylő.

Konstantinápoly, szept. 9. Silvio Ricci néhány nap előtt ideérkezett örmény forradalmár, ki Joris belga anarchistával annak idején résztvett a szultán elleni merényletben, tegnap este letartóztatott.

Lemondott török miniszter.

Konstantinápoly, szept. 9. Haki bég közoktatási minisztert tegnap elbocsátott hivatalnokok gyalázó szavakkal illeték. A miniszter azonnal beadta lemondását, melyet azonban nem fogadták el.

Az ördög játszik.

(Elbeszélés.)

Irta: Rostkowitz Arthur.

(Folytatás.)

Mikor az „egyszerű” parasztok a képviselő testületi gyűlésen keresztvonást akartak húzni az urak tervére, a beszédet „angol szóra” fordították. Az „urinép” nem tudott angolul; csak hüledeztek, mikor a „parasztok” a világ nyelvén kezdtek vitatkozni. Hogy elmaradtak az urak a — parasztoktól!

Az újvilág eszméi is meghonosodtak a faluban; a szabadeszmék, amelyeket az amerikai élet termelt, diadalmasan vonultak be a tiszamenti faluba. A pénz, az érdeklétség, a mozgató elem, nem a régi világ erkölcsége. A felvilágosodás kiforgatta sarkából a csöndes világot. A nép kiszabadult a pap és jegyző keze alul és a maga lábán kezdett járni.

De hová lettek a régi erkölcsök, a családi élet tisztasága? Az asszonyok elzültek, a leánysereg rákapott a városra. Minden napos bűnné lett az angyalcsinálás, házasságtörés, válóper, külön élés, — később pedig még a gyilkosság is.

Az ördög tallérja, az amerikai pénz, így megbolondította a falut.

Verekedés azelőtt is fordult elő a faluban, hiszen a sihedereket csak legényekké kell avatni valamikor és e célra a legalkalmasabb a fokos, füttyös vagy bicska; a vasárnap meg éppen erre való. Nem is mult el vasárnap vagy ünnep legényavatás nélkül. A ki kapott, hát elszenvedte; ebesont beforr különben is, felcser se kell hozzá. Nem mentek a törvénybe se érte. Minek is, a kölcsönért pedig illendő fizetni — így tartja a magyar ember.

Ha erőszakos emberhalál történt a faluban, véletlenség volt az, vagy pedig öngyilkosság. A vén emberek, ha már nem bírták tovább cipelni az életnyűgét, a mestergerendán átvették a kötelet; a szerelmes lányok kutba ugrottak, a csalódott legények ellenben megházasodtak, mert a leány csak gombház. Megesett, hogy a vasárnapi legényavatás legényhalállal végződött, de arról már igazán nem tehet élő ember. Az egyiknek nagyon gyenge volt a tarkócsontja, nem állta a furkósbót, már pedig nem az a legény, a ki üt, hanem a ki állja. Arról meg senki sem tehet, hogy valakinek mandulahéjkögy a koponyája. Az meg éppen véletlen műve, hogy a bicska vajba szalad, már tudni illik a szivbe vagy a nyakszirtbe, a hol az életér van. Az ilyen szerencsétlenségért szörnyen sok is az a három-négy esztendő, a mit a törvénytevő urak nagyszívvel rámérnek a szegény, fiatal legényre.

Még a „leborvált” nem használták,

osak hallottak róla. A legelső leborvált Sirokmán Ferke, a Bodó Vera ura hozta haza Amerikából és mindjárt ki is próbálta. Két halál lett a vége.

Esztendő házas korában ment ki Amerikába a szép Bodó Vera ura. A szegénység verte át a tengeren tulra, meg a szerelem. Gazdag akart lenni, hogy az ő szépsége, fiatal felesége is olyan suhogó selyem ruhában párizhasson, mint az első gazdák asszonynepei. Nehéz szívvel kelt a nagy útra. Az erős, tagbaszakadt ember ziháló mellel, könyben uszó szemekkel bucsuzott az ő szerelmes, porontyos asszonyától.

— Megtartás a hűségben, szerelmedben, mert érted vágok neki az ujvilágnak, édes párom. Vigyázz a kis Andriskára és tanítsd meg rá, hogy az apja érte sorvad. Igérd meg, hogy hűséges maradsz hozzám.

— Igérem.

— Esküdj is meg!

— Esküszöm.

— Az isten áldjon meg érte. Nyugodt szívvel kelek utra.

Még egyszer megölelte a kívánatos menyecskét, aki úgy tapadt hozzá, mint a folyondár az erős tölgyhöz. A teste úgy megreszkedett a hosszantartó ölelésben, mint a virágon az éltető harmat.

Hosszu a három esztendő itthon is. Mikor a legényt katonának a viszi a törvény, mind azt hiszi, hogy többet sohase látja viszont a szülőfaluját. Milyen hosszú lehet három esztendő Amerikában? Az örökkévalóság minden kinjárt szenved el ott a szerelmes ember. Ezer gondolat, millió kétkedés zaklatja az agyát és szívét.

— Mit esinál most otthon? Megtartja-e a hűségesküjét? Hogy van a kis Andriská? Már bizonyosan tud járni. Beszél is talán és gügyögi azt a szót: apa, apám. Ha csak egyszer is hallaná! De nem hallja; köztük fekszik a tenger. Minden levélben újra meg újra számon kéri a hűségesküt és az Andriskát, aztán várja a választ.

Folyt. köv.

A kis-macsi tejgazdaságban kapható házhoz szállítva.

Csemege-vaj,

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

Hab tejszín,

1 ltr. 0.5 0.2 literes palackokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

Teljes tej,

2 és 1 literes palackokban ltr-ént 24 f. Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csomege-üzlete.

ÜGYES eladó a divatárú szakmában és akt egyuttal ruha próbákra is használható, felvétetik a Kistemplombazár Rózsa-féle áruházban. 1075.

Zárt ajánlati hirdetmény.

Rácz Herman debreceni droguista kereskedő csödtömegéhez tartozó áruk, felszerelés és üzleti berendezés zárt ajánlati verseny útján eladatnak.

Eladásra bocsátatnak nevezetesen a csödtömeg 1—2366 és 2383—2385 tételei alatti ingók, kivéven azonban használt üvegekből, ócska ládából, 7 drb. bödönből s egy drb. olajos hordóból álló s együtt 21 koronára becsült ingóságokat, továbbá 2 üveg cégtáblát és 2 drb. üzleti külső lámpát amelyek mintegy 80 korona becsértéket képviselnek.

Az eladásra bocsátott ingóságok beszerzési ára 18856 korona 30 fillér, becsértéke 9370 kor. 37 fillér.

A zárt ajánlatok 940 korona bánatpénznek készpénzben, vagy óvadékképes papírokban való letétele mellett

1908. szeptember hó 15-én déli 12 óráig adandók be a csödválasztmány elnökéhez, Szilágyi Imre ügyvéd ur irodájában (Debrecen, Csapó-utca 4. sz.) alatt.

A csödválasztmány a beérkezett írásbeli ajánlatok felett az ugyanazon napon tartandó ülésben szeptember 15-én d. u. 4 órakor határoz és fenntartja magának az ajánlatok el, vagy el nem fogadását, még pedig tekintet nélkül, az azokban ajánlott összegre.

Vevő tartozik a vételért nyomban az ajánlat elfogadása után a tömeggondnok kezéhez lefizetni és a megvett tárgyakat három nap alatt átvenni s az azok elhelyezésére jelenleg szolgáló raktárhelyiséget ugyanezen idő alatt kiüriteni.

Az eladási feltételeknek eleget nem tevő vevő bánatpénzt elveszti s az eladott tárgyak az ő veszélyére és kárára újból eladatnak.

A csödválasztmány az eladás tárgyát képező ingóknak minősége és mennyiségéért, valamint a kir. közjegyző által felvett csödtömegválasztmány egyéb esetleges tévedéseiről nem szavatol és a vevő az ingókat a helyszínen a tényleges állapotnak megfelelően köteles átvenni.

Az ajánlat elfogadásának időpontjától minden kár és veszély a vevőt terheli.

A csödtömegválasztmány által felvett csödtömegválasztmány alulírott tömeggondnoknál naponként d. e. 9—12. és d. u. 3—5. óra között megtekinthető.

Azon ládák, a melyekben az áruk jelenleg el vannak helyezve, eladás tárgyát nem képezik.

Debrecen, 1908. szeptember 6.

Des Combes Henrik, ügyvéd.

Csödtömeggondnok Kossuth-u. 3. sz. alatt keresztüület, I. emelet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy raktáramat felszereltem a legmodernebb és a legkényesebb izlésnek megfelelőleg hazai és külföldi gyártmányu

Villanylámpákkal

és

Csillárokkal

Salon, ebédlő, uri és háló szobákra valamint lakberendezésre

Nagyszabásu készletem mielőbbi megtekintését annál is inkább kérem, mert abban a kellemes helyzetben vagyok hogy a legmeszszibb menő kedvezményes árakban részesíthetem t. vevőimet

Tisztelettel

Lám Sándor.

Intézeti fehérneműek előírás szerint

Matracok — paplanok — ágyszőnyegek — flaneltakarók — esőernyők — gallérok — nyakkendők — zsebkendők — harisnyák,

Donogán és Somossynál

Debrecen, Kistemplombazár.

Az **Ott Károly** ut.

cég áruháza

Kossuth-utca, városháza alatt, **feloszlik.**

A raktáron levő

Csipkék nőigallérok és nyakkendők

rendkívül olcsó

árért

lesznek elárusítva.

Borsajtók Bernyomózsákok szőlőzuzók faputtonok

raktára
Sesztina Lajos
vasútleben. Piac utca 23.

2780—1908. Kaba község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Kaba község a gazdasági népiszkol összes épületeinek felépítésére 22605 kor. 43 fill. összegben pályázatot hirdet.

A zárt ajánlatok — melyekhez a vállalati összeg 10%-a bánatpénzül vagy készpénzben vagy megfelelő értékpapirban melléklendő — folyó hó 20-ik napjának d. u. 5 órájáig Kaba község előljáróságához adandók be.

Az építési feltételek Kaba község főjegyzői irodájában megtekinthetők, hol bővebb felvilágosítás is szerezhető.

Kaba, 1908. évi szeptember 6.
Boda József, főjegyző. **Hegedűs Károly,** főbíró.

Sokan kerestek nálam kisebb értékű házat, no most itt az alkalom! Olosó ház a városban és kevés pénz is kell hozzá.

Az apafi utca 147. számú ház, ára 1400 frt. 650 frt. kell hozzá, a többi rajta maradhat. Tiszta téglá épület, cseréppel fedve, van rajta 1 utcai szoba, konyhával és 1 udvari szoba, 3 fűskamara stb. A jelenlegi tulajdonosa ezen házat 1500 frt-ért vette, de mostani üzlethelyisége olyan messze van tőle, hogy lábfejéért is megválni a házától még veszteséggel is megválni. Az Apafi-utca az Árpádtéren van (Csapó-utcában) jobb kéz felől.

Aki a foglalt előbb hozza, azé a ház!

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és
egyedár usítása
Debrecen és vidékére
KOVÁCS GYULA

vasútleben
a „Bika“ szálloda mellett.
1738

Szatmári részvényt

veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos

szerb sorsjegyet,
árfeltüntető levélre azonnal válaszolok.

Horváth Béla
Szatmár.

„Kristály“

Gőzmosó és vegytisztító gyár Miskolcz.

Értesítjük Debreczen és vidéke n. é. közönségét, hogy gyárunkat — mely e szakmában az országban egyike a legnagyobbaknak — üzembe helyeztük. Elvállalunk mindennemű női, férfi, háztartási, szállodai és vendéglői ruhák

mosását
és bármilyen felső ruha és diszholmik vegytisztítását a legszebb kivitelben, és azokat az átvételtől számítva 8 nap alatt elkészítjük.

Debreczen város és vidéke részére képviselőinket,
Wiener Dávid
mosoda tulajdonos urat biztuk meg, Simonffy-u. 3.
A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel
az igazgatóság.

Alapított 1893. évben.

Ujdonságok naponta érkeznek!

Kalmágyi Sámuel

női- és leányfelöltők legnagyobb áruházában

Debrecen, Piac-utca 47. szám, a főpostával szemben.

Őszi árjegyzék kivonata:

Hölgyeknek:

Costümök (alj és kabát) angol kelme 10.—
Angol aljak pepita és más színekben 3.50
Angol aljak színes angol kelméből 2.25
Felöltők hosszú gyönyörű kivitelű kelméből 4.50
Felöltő hosszú, nehéz minőségű angol 8.—

Blouzek, csipke, selyem, szövet, delain és posztóból, — **Pengyelák delain, batiszt,** karton és posztóból, — **Alsószoknyák (jouponok) taft, olott és lüszterből.** — **Gallérok** kimónák, köpenyek, gummból és angol kelméből.

Eredeti párizsi és berlini modellek kiállítása.

KÜLÖN MÉRTÉK OSZTÁLY.

Szolid olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.

Leányoknak:

Gallér csuklyával 3.—
Felöltő rövid 4.50
Felöltő hosszú 6.—
Costümök, remek kivitel 12—15
Felöltők, színes angol 7.50

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudósításokra postai válaszokat csak ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. A válaszok a hirdetés előtt érkeznek.

LEVELEZÉS.

Vadrózsa — Tanítónő — Fiala — Vagonyári munkáshűség — Tisztviselő — Hivatalnok — Szerető szív — Rózsai — Szobacica — Örök-hűség — Erdész — Örökzöld — Polgárszszony — című levelek átvehetők a kiadóhivatalban.

En egy 37 éves lakatos vagyok és óhajtanék amerikai menni, egy oly hozzá illő nővel, ki ezer koronával rendelkezik. Házasság biztosítva, lehetőleg fényképpel ellátott levélre válaszolok Cs. X. P. 100 levél cím alatt a Post restante.

AJÁNLAT.

Egy vagy két utcai butorozott szoba, két vagy három ur részére teljes ellátással vagy anélkül kiadó. Jó házi koszt olcsóért kapható, Rákóczi u. 48. sz.

20 fillér egy kiló méz édes csemege szálló, Simonffy utcai 4. sz. vassátorba.

EGY jó karba lévő zongorát, tíz kónapra bérbé veszek, esetleg megveszem Vár utca 8.

Szalongarnitúra, diványok, matrácok áthuzását legjutányosabban vállalom házaknál is. Oláh András Csapó-u. 28.

Csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanott bent étkezők és kihordás is jó házi koszt kapható, Nap-utca 3. szám. 11051

Női ruha varrás és szabászatban teljes kiképzést nyerhetnek úri leányok. Eötvös u. 12 sz. alatt.

OKTÓBER elsejére kerestetik vidéken korosmai korlátlan italmérés átvételre. Cím a kiadóban.

CIMBALMOZNI tanítók kottából és cigányos módorban, ugy kezdőket mint haladókat Bihary Gizella Baross utca 13.

GIMNAZIUMI és polgári magánvizsgákra elkészítik rendszeres tanulókat, biztos sikerrel korrepetálók. Ajánlatokat „Jogásznak“ a kiadóba kérek. 11019

NYOMTATÓ utca 7. szám alatt 2 szobás utcai lakás novembertől kiadó. Ertekezni Vár u. 8 sz.

TELJES ellátásra tanulásiellenőrzéssel elvált 1-2 középiskolai tanulókat izr. tanár Cím a kiadóhivatalban.

TANITOK bármilyen iskolában vizsgázó magántanulókat, biztos eredménnyel. Cím a kiadóhivatalban. 10072.

NOVEMBER 1-re kiadó gargon lakások Battyányi utca 14. 10064

ELSORENDÜ saját termései csemege szálló kosaranként kapható Benyáts Emil főtéri üzletében. 9882

CSEMEGE szállót korai termésű 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szálló kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

A CSAPO utca 10. számú háznál egy boltelhelyiség november hó 1-től kiadó. Cím a kiadóban.

ISKOLAI IDÉNYRE, gyermek, női és férfi harisnyák, őszi és téli alsó trió ruhák késztyük a legolcsóbban beszeresethetők Márton Gyula divat áru üzletében Piac-u. 9. Bika-szálloda mellett. Új harisnyák kötése és fejelése elfogadjatik.

A VECSEY telepen a (Vilmos huszár laktanya tőszomszédságában) levő és italméresi joggal ellátott sarak ház kényelmes törlesztési módokat mellett eladó vagy bérbé kiadó. Ertekezhetni a kiadóhivatalban. 9691

ISKOLAI idényre ajánlok a női kézimunkákhoz tartozó összes anyagokat, mintakendőket, pamutok, horgoló cémák a legolcsóbb árban szeresethetők meg: Füstös Dezső előnyomda és női kézi munka üzletében Piac u. 12 sz.

Rövid zongorák és pianók keveset használt olcsón kaphatók, Schmidt S. zongora raktárban.

Örökre adom szép szőke, 10 éves kis lányomat jó úri családnak, Timár-u. 16. szám.

EGY fűszer üzlet átadó masvialat véget. Kónya telep 38 sz.

ALSOBB osztályu tanuló, jobb izraelita családnál teljes állatásra elfogadjatik mérsékelt árárt, Széchenyi-utca 82. szám.

KITŰNŐ forgalmu fűszerüzlet családi okból ezenennel átadó. Bóvebet a kiadóhivatalban.

KERESLET.

OKTÓBER elsejére kerestetik jó forgalmu kávé-mérés kosztadással átvételre helyben. Cím a kiadóban.

EPÖLET műlakatoság szakszerű elsajátítására jó kázból való fiuk tanulóknak félévételnek. Cím a kiadóban.

ÜGYES fűszerkereskedő segéd jó detalista, azonnal felvétetik. Cím a kiadóba 10094

EGY jó családból való fiu tanulóknak felvétetik Félégházy János fűszer üzletében. Piac- és Miklós-utca sarok. 10051

BORBÉLY segéd jó munkás jobb üzletbe azonnali belépésre alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

TISZTESSÉGES gyermektelen takarítónő kerestetik egész délelőttre. Jelentkezés pénteken, Kossuth u. 28 sz. földszint.

KERESEK egy jó megjelenésű fűszer és festék kereskedő segédet azonnal, esetleg szeptember 15-dikére, Bumberger Gyula Hatvan u. 13 sz

FÜSZERÜZLETHEZ való stelegik és puldok megvételre kerestetik, Ullman Salamon Piac utca 81 sz. Telefon szám 382.

TANULÓK felvétetnek Ullman Salamon fűszer-nagy kereskedésében Piac u. 81 sz. Telefon szám 382.

HAJDU Szoboszlón Kiss Pál fűszer üzletében egy tanuló felvétetik.

URI családnál jó kosztot, esetleg teljes ellátást keres int. fiatal ember. Ajánlatokat a kiadóba „Próba“ jelleg alatt.

ELADÁS.

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám.

ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. ritka kintinó termő fekete föld

HÁROM hectoliter finom ó bor olcsón eladó. Ertekezhetni Jóna és Jóna dnogériájában, Kossuth utca 6 sz. 11001

ELADÓ kávé mérés és kifőzés a Tisza palota alatt. 10098

KÉT matt szekrény, egy szalon garnitúra, egy nagy íróasztal eladó Oláh István műasztalnál Darabos utca 54. sz. 10093

EGY hoinapja használt modern háló szoba és egy modern új ebédlő kredenc és szekrények eladó, Teleki utca 73.

AZ ONDÓDON 9 öl föld eladó, értekezhetni Mester utca 89. sz. 11014

A CSAPO utca 10. számú ház eladó. Cím a kiadóhivatalban.

15-20 vaggon rózsza krumplic eladó Geréby Pál gazdaságában. 9988

JAVÍTOTT butorokat eladok. Használt butorokat veszek. Tibai Sándorné Kossuth utca 41.

HOMOKKERT második járason 171 sz. ház eladó. All két szobás lakásból, lebóított konyhával, 1 hat lónak való istállóból, 2 tengeri göréből, egy kisebb, másik nagyobb borházal. A venni szándékozók a bennelakó tulajdonossal értekezhetnek iránta.

A villamosapás veszedelme

növekszik a tapasztalat szerint, tehát a * kinek nincs, szereltesse fel házat *

VILLÁMHÁRITÓVAL,

a kién pedig van, vizsgáltsa meg, mert ha hibás, akkor nem hasznos, hanem veszélyes. — Ugy felszereléseket, mint vizsgálatot a legjutányosabban végez: Debreceni első elektrotechnikai gyár-és villamos szerelési vállalat

Földvári L.

Kossuth-utca 1. Telefon 168 sz.

Legjobb órák, legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

IZLÉSES

és tartós kivitelű különleges modern szobafestő mázólo és kárpítózó munkát készít

mérsékelt árakon

Mandel Lajos

Debrecen, Kossuth-utca 58. sz.

Csődtömegből vett áruk eladása!

Blumenstein Testvérek cégnél „Bika“-szállodával szemben Piacz-utca 14. szám.

Legjobb mosó flanel méterje most Ft. csak 13	140 cm. széles angol szövetek alkalmi ár most csak 80
3 drb. női agours zsebkendő most 40	Ujdonságok maradék csőtíme kelmékben alkalmi árban.
3 drb. 5 rétt férfi gallér most csak 40	Gloz-liszter és selyem taffotta alsó szoknyákban mesés olcsó
1 pár fehér vagy szines kézelő most 20	Női posztó és flanel blouzek most 1.50
1 vég 30 rőtös mosot vászon (Ritka alkalmi vétel) 6.50	Női kézi himzet um: mosot vászon ing 1.40
1 vég 30 rőtös gyökér vászon (ágy-neműre) . . . . . 6.—	Damaszt elejtű férfi ing alkalmi ár 1.60
1-6 személyes agours kávé készlet 2.—	Maderia, Madepolán-batiszt himzések és betétek bámulatos olcsó árban.
Fehér damaszt törülközők és asztalnemű mélyen leszállítva	Férfi- női és gyermek harisnyák stb. stb.
Férfi- női és gyermek trikó áru.	Mindenkinek saját érdeke, hogy szép divatos és jó áru szükségletét mélyen leszállított árakban csakis nálunk szerezzé be míg a készlet tart.

Tisztelettel: **Blumenstein Testvérek.**